

pro tromatureco. ~**anaso**. Norda anaso, kies ~a lanugo servas por fari kusenajn (somateria *mollissima*).

moleo †. Ligna aŭ ŝtona digo konstruita antaŭ la eniro de la haveno por ŝirmi ĝin kontraŭ la ondoj k sendangerigi la ŝipojn.

‡ **Molekulo**. Plej malgranda ero de ĥemia korpo konservanta ankoraŭ la ecojn de la tuto k nedisigebla per fizikaj procedoj, sed malkomprenebla nur per ĥemiaj reakcioj en pli malgrandajn eretojn nomitajn atomoj.

Molusko. Senvertebra molkorpa besto (ostro, heliko, mitulo).

* **Momento**. Tre mallonga nedifinita daŭro de tempo; tempero : *atendu nur unu ~on*; *ne restu eĉ ~on plu ! en (dum) ~o Z (tute rapide)*; *~o da silento Z*; *veni en la ĝusta, favora ~o*; *ĉe la lasta ~o*; *post ~o (tuj baldaŭ)*; *parolo malvera restas nur por ~o Z*; *la ~o estas grava k epokfara*; *aperas prudento, kiam pasis la ~o Z (ĝusta tempo)*; *ĉiu ~e alvenis novaj gastoj*. RIM. : Nekorekta k evitinda estas la uzo de **momento** en alia senco (*motivo, punkto*) ol la supre difinita. ~**a**. 1 Daŭranta nelonge, sendaŭra, trapasa, provizora : *~a fajreteto, fenomeno, krizo, paŭzo, akordo*; *sufiĉos ~e (provizore) se ni kolektos tri juntojn*. 2 Fariganta dum mallonga tempo : *edziĝo ~a (tro rapida) estas longapenta Z*; *~e ili ruinigis k pereis Z*. 3 (Fon). Kies teno estas sendaŭra k ne povas esti daŭrigata : *plosiĝo estas ~aj sonoj (Kp DAŬRA)*.

* **Mono**. Pagilo laŭleĝe fabrikata k konsistanta el stampita metaldisketo aŭ surpresita paperfolio kun difinita valoro por servi kiel aĉetrimedo : *~o plenumas ĉiujn oficojn Z*; *por la ~o pasira preĝo, por la ~o romp' de leĝo Z (Kp oro. Vd NULO, KESTO, SAKO, REGI)*. ~**a**. Rilata al ~o : *~a unuo*; *~aj aferoj, interesoj (Kp FINANCA)*. ~**ero**. Aparta peco de metala ~o : *ora ~ero*; *unu ~ero ne estas ~o Z*; *oni lin konas kiel malbonan ~eron Z*; *~erigi ĉekon*. ~**ereto**. Malgrandvalora ~ero. ~**ujo**. Saketo destinita por enteni ~erojn, kiun oni portas ordinare en la poŝo. **Sen**~**a**. Ne havanta ~on (Vd Poŝo). **Sen**~**igi**. Senigi iun de sia ~o (Kp SENHAVIGI, ELSUĈI). ~**avido** (Kp AVARA.

Vd MAMONO). ~**falsisto**. Tiu kiu fabrikas kontraŭleĝe senvaloran ~on, kiu trompe imitas la ŝtatan. ~**puno**. Puno konsistanta en pago de ~o.

monado Z §. Ĉiu el la apartaj simplaj nedivideblaj aktivaj substancoj kiuj, laŭ sistemo de Leibniz, konsistigas elementojn de ĉio en universo.

* **Monaĥo**. Ano de religia ordeno aŭ kongregacio, submetita al specialaj reguloj. ~**(in)ejo**. Aparta domo, kie kunvivas ~**(in)oj**.

monako = monaĥo.

* **Monarkio, Monarko**. Sendependa regnestro, kiu estas reĝo, imperiestro aŭ princo. ~**ismo**. Politika doktrino de la partianoj de monarkia reĝimo.

Monarĥio, Monarkio. 1 Reĝimo de regno regata de monarko : *absoluta, konstitucia ~o*. 2 Regno regata de monarko.

* **Monato**. 1 Ĉiu el la 12 partoj laŭ kiuj oni dividas la jaron (januaro, februaro ktp). 2 Daŭro de dekuono da jaro : *vojaĝo de du ~oj*. ~**ajo** Z. Hemoragio, kiu okazas ĉiu ~e ĉe la seksmatura virino. Vd MENSTRUO.

* **Mondo**. 1 La tuto de tio, kio ekzistas, la universo : *la senlimeco, la fino de la ~o*; *la materia, spirita ~o*. 2 La terglobo konsiderata kiel la vivkampoj de la homoj : *migri tra la ~o*; *iri ĝis la ekstremo de la ~o*; *la plej alta konstruo en la ~o*; *veni en la ~on Z (naskiĝi, (f) ekaperi)*; *transiri en alian ~on (morti)*. 3 La parto de la universo konsiderata kiel aparta tuto : *la Marsa ~o, la ĉiela ~o*. 4 Sociparto : *la literatura ~o*; *grand~a sinjorino*. ~**a**. Part~**a**. ~**umo**. La altranga k bonedukita tuto de la socio : *la tula ~umo ĉeestis la ceremonion*.

* **Monedo**. Speco de malgranda korniko (*corvus monedula*).

monismo. Filozofia sistemo, kiu reduktas ĉion ekzistantan al unu sola principo (Kp DUALISMO).

monitro Z. 1 Lernanto servanta kiel helpa instruanto C. 2 G. de lacertoj (*monitor niloticus*) Z. 3 Speco de forte kirasita batalŝipo B.

monogamio †. Leĝa sistemo laŭ kiu viro ne povas havi pli ol unu edzinon.